

Väliraportti 2015

Oulun kaupungin työllisyysohjelma

—työllä hyvinvointia ja elinvoimaa

Sisältö

1	Johdanto.....	3
2	Oulusta uusien työpaikkojen tekemisen mallikaupunki –kärkitavoite.....	4
3	Oulusta elinvoimaisen asenteen mallikaupunki –kärkitavoite	6
4	Oulusta työn ja tekijän kohtaamisen mallikaupunki –kärkitavoite.....	8
5	Yhteenvetoa työllisyysohjelman toteutumisesta.....	10

1 Johdanto

Oulun kaupungin työllisyysohjelmassa päämääränä on saavuttaa työllä hyvinvointia ja työllistämistä elinvoimaa Oulun kaupunkistrategian mukaisesti. Työllisyysohjelman päämäärän saavuttamiseksi ohjelmatyön ohjausryhmä asetti kolme kärkitavoitetta toimenpide-esityksineen. Näiden toteutumista seurataan vuosittain ohjelmatyön ohjausryhmästä muodostettavalla seurantatyöryhmällä sekä säännöllisesti kaupunginhallituksen kehittämisjaostossa. Lisäksi työllisyysohjelman toteutumisesta raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuosittain. Kaupunginhallituksen kehittämisjaosto linjasi seurantatyöryhmän tehtävää koskevassa päätöksessään, että työryhmän tulee tehdä vuosittain työllisyysohjelman toteutumistilanteesta yhteenveto.

Seurantatyöryhmä kokoontui ensimmäisen kerran lokakuussa 2014 käsittelemään työllisyysohjelman toteutumistilannetta ja laati tuolloin yhteenvetona tilanteesta Väliraportin 2014. Seurantatyöryhmän toinen kokoontuminen oli marraskuussa 2015. Kokouksessaan seurantatyöryhmä kävi läpi työllisyysohjelman etenemisen kärkitavoitteiden ja mittareiden osalta vuoden 2014 väliraportin "liikennevalo" -mallia noudattaen. Mallissa vihreä tarkoittaa toimenpiteen etenevän aikataulussa ja tavoitteen mukaisesti, keltainen toimenpiteen etenevän osittain ja punainen, ettei toimenpide ole toteutunut eikä käynnistynyt. Tähän väliraporttiin on päivitetty työllisyysohjelman toteutumistilanne kärkitavoitteittain vuonna 2015 sekä laadittu yhteenveto toteutumistilanteesta ja sen taustalla vaikuttavista tekijöistä.

2 Oulusta uusien työpaikkojen tekemisen mallikaupunki –kärkitavoite

Tavoite ja mittari: Oulun kaupungin alueelle syntyä valtuustokauden 2013–2016 aikana 2500 uuden netto-työpaikan lisäys vuosittain.

Taulukko 1: Oulusta uusien työpaikkojen tekemisen mallikaupunki –kärkitavoitteen toimenpiteiden toteuma

Toteuma 2015: Kärkitavoitteen mittaroinnissa käytetään Tilastokeskukselta saatavaa lukua Oulun työpaikkamäärästä, joka on yhteneväinen Oulun kaupunkistrategian ja BusinessOulun toimenpideohjelman mittaroinnin kanssa. Tilastokeskuksen työpaikkamääräluku saadaan noin kahden vuoden viiveellä. Vuoden 2010 luku oli 83 108, vuoden 2011 85 259, vuoden 2012 84 620 ja vuoden 2013 84 078.

Oulusta uusien työpaikkojen tekemisen mallikaupunki		
Toimenpide	Tavoite ja aikataulu	Toteuma 2014
1. Työvoiman pohjoisen liikkuvuuden edistäminen	Pohjoisen liikkuvuuden edellytysten selvitystyö, toimintamalli ja pilotoinnit tehty vuoden 2014 loppuun mennessä. Toimintamallin toimeenpanto vuodesta 2015 lähtien.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
2. Mikro- ja pienyritysten rekrytointi kynnyksen madaltaminen palveluja kohdentamalla	Työhönvalmennuspalveluita ja palveluiden markkinointia on kohdennettu Oulun alueen mikro- ja pienyrityksille. Tämän seurauksena mikro- ja pienyritysten rekrytointikynnys on madaltunut. Markkinoinnin kohdentamiseen panostetaan erityisesti vuoden 2014 aikana ja saatujen vaikutusten pohjalta tehdään linjauksia jatkosta.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
3. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatio-toiminnan avaaminen, markkinointi ja vahvempi liiketoiminnallistaminen	ICT-alan ammattilaisten mukaan ottamisen myötä korkeakoulujen tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toiminnasta on saatu enemmän liiketoimintaideoita. Toiminnan kokeilu aloitetaan vuoden 2014 aikana.	Toimenpide etenee osittain aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
4. Uusien työpaikkojen luominen alueelle Oulun kaupungin hankinta-toimintaa kehittämällä	Vastuullisten hankintakriteerien käyttö Oulun kaupungin hankinnoissa on lisääntynyt ja kriteerien käyttö on vaikuttanut myös Oulun alueen työllisyyteen myönteisesti. Vastuulliset hankinnat -projekti on käynnistynyt heinäkuussa 2013 ja tietoa projektin vaikutuksista saadaan kesään 2015 mennessä.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
5. Osa-aikatyö mahdollisuutena työnhakijalle ja työnantajalle	Tiedottamista ja markkinointia osa-aikatyöstä on lisätty ja tämän seurauksena tietoisuus osa-aikatyön mahdollisuuksista on lisääntynyt. Työpankki osa-aikatyön löytämisen ja koordinoimisen keinona on selvitetty. Toimenpide on käynnistetty ja markkinointia sekä toimia lisätään vuoden 2014 aikana.	Toimenpide edennyt Työpankkiselvityksen osalta ja muita mahdollisuuksia selvitetään.

Tämän kärkitavoitteen **toimenpide 4** on edennyt viime vuoden väliraportin keltaisesta väristä vihreään. Kärkitavoitteen muiden toimenpiteiden osalta värit pysyvät ennallaan, vaikka edistymistä on tapahtunut tai toimenpiteen eteenpäin viemistä selvitetään. **Toimenpiteen 1** osalta selvitystyö on tehty, pilotoinnit jatkuvat ja toimintamallin ja -tavan rakentaminen on mennyt eteenpäin oppilaitoksissa, TE-toimistossa ja kaupunkiorganisaatiossa. **Toimenpiteen 2** toimia ovat olleet mm. TE-toimiston edelleen lisääntynyt panostus alueelliseen yrityskontaktointiin, 3. sektorin toimijoiden lisääntynyt yrityskontaktointi ja Oulun kaupungin työhönvalmennuspalveluiden keskitetympi toimintatapa ja lisääntynyt resursointi. **Toimenpidettä 3** koskien on tehty laaja selvitys TKI-toiminnan liiketoiminnallistamismahdollisuuksista Oulun ammattikorkeakoululle ja Oulun yliopistolle. Oulun ammattikorkeakoulussa Lab –toimintaa laajennetaan.

Toimenpiteen 4 kohdalla Vastuulliset hankinnat –projektissa pilotoitiin työllistämiskriteereitä muutamassa hankinnassa. Vuonna 2015 käynnistyi Hankinnoilla duunia –projekti, jossa jatketaan tätä työtä. Yrityksiä autetaan työllistämiskriteerien täyttämiseksi kaupungin Työpörssi- ja työhönvalmennuspalveluiden kautta. Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjien palveluksessa on aloittanut hankintasi-asiain johtaja vuoden 2015 aikana. **Toimenpiteen 5** osalta työpankkiselvitys on tehty, mutta toimenpiteen toteutus työpankki-idean kautta ei ole tällä hetkellä mahdollinen. Muita mahdollisuuksia seurataan ja selvitetään.

3 Oulusta elinvoimaisen asenteen mallikaupunki –kärkitavoite

Tavoite: Nuorisotyöttömyyteen nollatoleranssi eli nuorisotakuun mukaisesti jokainen alle 30-vuotias työtön nuori joko töihin tai opiskelemaan tai näihin johtavaan palveluun.

Taulukko 2: Oulusta elinvoimaisen asenteen mallikaupunki –kärkitavoitteen toimenpiteiden toteuma

Mittari: Valtuustokauden 2013–2016 aikana nuorisotyöttömyys puolittuu 11 prosenttiin.

Toteuma 2014: Elokuu 2013 - elokuu 2014 alle 25-vuotiaiden osuus kaikista työttömistä työnhakijoista 18,2 % ja elokuu 2014 – elokuu 2015 osuus 19,0 %.

Oulusta elinvoimaisen asenteen mallikaupunki		
Toimenpide	Tavoite ja aikataulu	Toteuma 2014
6. Nuorten työllisyyspalvelukokonaisuuden kehittäminen	Uusia hallinto- ja sektorirajoja ylittäviä ratkaisuja nuorten työllisyyden edistämiseksi on kehitetty sekä yhtenäinen nuorten työllisyyden edistämisen palvelumalli on rakennettu valtuustokauden aikana.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
7. Osaamisen ja valmennuksen kehittäminen oikeassa työympäristössä – yrityspajat ja oppisopimuskoulutus	Nuorten työpajatoiminnan ja -valmennuksen vieminen alueen yrityksiin ja oppisopimuskoulutuspilotointi on käynnistetty vuoden 2014 aikana. Saatujen vaikutusten pohjalta tehdään linjauksia jatkosta.	Toimenpide etenee osittain aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
8. Asiakkaan tarve on lähtökohta palveluissa	Työllisyyskentän asiakaspalvelutyötä tekevät henkilöt on perehdytetty asiakaslähtöiseen työskentelytapaan organisaatiossaan ja tämän tukemiseksi on luotu toimintamalleja ja työvälineitä. Toimenpidettä toteutetaan valtuustokauden aikana.	Toimenpide etenee osittain.
9. Oppilaitosten työelämälähtöisyyden edelleen kehittäminen	Opiskelijoiden ja opettajien työelämäyhteistyön mahdollisuudet ovat lisääntyneet. Alueen pk-yritysten mahdollisuuksiin oppilaitosten työelämälähtöisyyden lisäämiseksi on panostettu erityisesti. Työnhaku- ja työelämäkurssien kytkeminen osaksi perusopintoja on selvitetty. Toimenpiteeseen liittyvä kehittämistyö on käynnissä ja sitä jatketaan valtuustokauden ajan.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
10. Viestinnän asiakaslähtöisyys, kohdentaminen ja verkostomaisuus	Työnantaja-asiakkaille suunnattu nettisivusto on tehty, työhönvalmennuspalvelut toimivat yhteydenottokanavana asiakkaiden suuntaan ja oppilaitokset tekevät yhteistyötä viestinnässään yrityksille vuoden 2014 aikana.	Toimenpide etenee osittain aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.

Tämän kärkitavoitteen kaikkien toimenpiteiden värit pysyvät ennallaan, vaikka edistymistä on tapahtunut tai toimenpiteen eteenpäin viemistä selvitetään. **Toimenpiteeseen 6** liittyvä verkostotyö on aktiivista ja palveluiden kehittämiseksi on käynnistynyt Nuorisotakuun kuntakokeilu ja kaupunkiorganisaation hallinnoima Nuorten työllisyyspalveluiden kehittämishanke. **Toimenpiteen 7** osalta oppisopimuspilotoitien toteutus ei ole suunniteltujen mallien mukaisesti mahdollista. Kehittämistyö ja poluttaminen kohti yrityksiä on lisääntynyt, mm. kuntouttavan työtoiminnan opinnollistaminen ja työhönvalmennus. **Toimenpide 8:n** toteuttamiseksi etsitään eri organisaatioiden yhteistyöllä väyliä ja kehitetään malleja, joiden kautta asiakas pääsee hänelle parhaaseen palveluun työllisyyskentällä tapahtuvasta laajasta murroksesta huolimatta.

Toimenpiteen 9 kohdalla sekä korkeakouluasteella että toisella ammatillisella asteella opintojen työelämälähtöisyyteen ja opettajien työelämäntuntemukseen on panostettu entistä enemmän. Toimenpiteen 10 osalta yhdessä viestimistä on tiivistetty mm. kaupungin, TE-palveluiden ja yrittäjyysorganisaatioiden välillä. Kaupungin työllisyyspalveluissa on aloittanut viestintäkoordinaattori, jonka toimenkuvaan kuuluu viestinnän ja markkinoinnin kokonaisvaltainen kehittäminen.

4 Oulusta työn ja tekijän kohtaamisen mallikaupunki –kärkitavoite

Tavoite: Oulun rakennemuutokseen ja muutoksesta johtuvaan rakennetyöttömyyteen sekä pitkäaikaistyöttömyyteen vastataan ennakoivasti, joustavasti ja ketterästi luoden tarpeenmukaisesti toimivia toimintamalleja.

Taulukko 3: Oulusta työn ja tekijän kohtaamisen mallikaupunki –kärkitavoitteen toimenpiteiden toteuma

Mittari: Valtuustokauden 2013–2016 päättyessä työttömyys on enintään 11 prosenttia.

Toteuma 2014: Elokuu 2013 - elokuu 2014 työttömyysprosentti 15,7 % ja elokuu 2014 – elokuu 2015 työttömyysprosentti 17,1 %.

Oulusta työn ja tekijän kohtaamisen mallikaupunki		
Toimenpide	Tavoite ja aikataulu	Toteuma 2014
11. Toimiva ja aktiivinen yhteistyöverkosto "yhtenä luukkuna" työnhakijan ja työnantajan yhteen saattamisessa	Toimenpiteen toteutusvastuussa olevat toimijat ovat perehtyneet toistensa palveluihin sekä sopineet yhteisistä palveluohjauksmalleista. Oulun kaupunki kokoaa yhteen työhönvalmennuspalvelunsa. Yhteistyöverkosto toimii yhden luukun periaatteella vuoden 2016 loppuun mennessä.	Toimenpide on käynnistynyt osittain.
12. Korjausrakennusalan mahdollisuudet nuorten ja pitkään töitä hakeneiden aktivoimisessa, kouluttamisessa ja työllistämisessä	Korjausrakentamiseen suunnattu hanke on saatu käynnistettyä vuoden 2016 loppuun mennessä.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
13. Julkishallinnon toimiala-, suhdanne- ja työllisyystilastotiedon jakaminen ja yhteinen analysointi	Oulun alueen keskeinen tilastotieto on käsitelty yhdessä ja sen analysoinnista on sovittu vuoden 2014 aikana.	Toimenpide on käynnistynyt osittain.
14. Joustavuus ja yhteistyö vapaan työvoiman osaamisen soveltamisessa työmarkkinoiden tarpeeseen	Korkeakoulujen avoimeen opetukseen on koottu kokonaisuuksia, jotka mahdollistavat osaamisen täydentämisen ja uudelleen suuntaamisen. Yritysten toiveet yhteishankinta- ja työvoimakoulutusten toteutuksessa on huomioitu ennakoivasti. Toimenpide on käynnistynyt. Pilotoitien pohjalta tehdään linjauksia jatkosta.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.
15. Työelämän nivelvaiheiden palveluihin erityistä huomiota	Opintojen loppuvaiheessa työttömyysuhan alaisille ja valmistumisen jälkeen työttömäksi jääville nuorille on rakennettu työllistymistä edistävä palvelu vuoden 2016 loppuun mennessä. Toimenpiteen valmistelu aloitetaan vuoden 2014 aikana.	Toimenpide etenee aikataulussa sovitulla yhteistyöverkostolla.

Tämän kärkitavoitteen **toimenpide 13** on edennyt viime vuoden väli raportin punaisesta väristä keltaiseen. Kärkitavoitteen muiden toimenpiteiden osalta värit pysyvät ennallaan, vaikka edistymistä on tapahtunut tai toimenpiteen eteenpäin viemistä selvitetään. **Toimenpiteen 11** osalta yhteisten palveluohjausmallien rakentamista jatketaan useissa vuoden 2015 aikana alkaneissa hankkeissa. Kokonaiskuva vaatii edelleen kehittämistä. **Toimenpiteen 12** kohdalla Honkapirtin korjausrakentamishanke on käynnissä. Oulunsalon entisellä kunnantalolla toteutetaan pienkorjaushankkeita. Tilastotiedon yhteisessä käsittelyssä ja analysoinnissa on menty eteenpäin **toimenpiteen 13** kohdalla. Tilastotietoa on tarkoitus käsitellä jatkossa yhdessä mm. säännöllisesti kokoontuvassa työryhmässä.

Toimenpiteessä 14 TE-toimisto on tehnyt kartoitusta työvoima-koulutusten tarpeesta ja koulutuksia on pidetty kohdennetummin ja räätälöidymmin. Uudenlaisia avoimia korkeakouluopintoja kehitetään ja pilotoidaan edelleen. **Toimenpiteen 15** valmistelua ja pilotointia viedään eteenpäin vuoden 2015 aikana käynnistyneissä nuorten työllistymistä edistävässä hankkeissa.

5 Yhteenvetoa työllisyysohjelman toteutumisesta

Työllisyysohjelman kolmen kärkitavoitteen toteutumista seurataan edellä mainittujen mittareiden kautta. Ensimmäisen kärkitavoitteen mittaroinnin osalta on todettava toteutuneiden nettotyöpaikkojen mittaamisen haasteellisuus, koska luotettava ja vertailtava luku tilastokeskuksesta saadaan noin kahden vuoden viiveellä. Näin ollen tuorein vertailtava luku on vasta vuodelta 2013. Toisen kärkitavoitteen osalta nuorisotyöttömyys on taas jonkin verran noussut ja matkaa valtuustositomuksessa asetettuun nuorisotyöttömyyden puolittamistavoitteeseen on. Kolmannen kärkitavoitteen kohdalla tavoite on kaupunkistrategian mukainen 11 % työttömyysaste valtuustokauden 2013–2016 päättyessä. Työllisyysohjelman toteuttamisaikana työttömyysaste Oulun kaupungissa on noussut viime aikoihin asti, mutta tuoreimmat työttömyystilastot osoittavat, että työttömyyden kasvu on saatu Oulussa taitettua.

Työllisyysohjelman kärkitavoitteiden saavuttamiseen ja ohjelman toteutumiseen vaikuttavat erinäiset lakimuutokset sekä muutokset alueellisessa, valtakunnallisessa ja globaalissa tilanteessa. Valtakunnallisella tasolla muutoksen kohteena ovat mm. laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta, työttömyysturvalain työmarkkinatuki-uudistus, Työvoiman palvelukeskusten lakisäätöistäminen ja työelämäosallisuuden ja osallistavan sosiaaliturvan kehittäminen. Edelleen valtakunnallisella tasolla työllisyttä edistävät palvelut kytkeytyvät vahvasti tulevaan aluehallinto- sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutokseen. Alueellisesti työllisyysohjelman toteutumiseen vaikuttavat Oulun vetovoimaisuus ja nuori ikärakenne. Työvoimaan tulee vuosittain enemmän väkeä kuin sieltä poistuu. Oulun seutu on viime vuodet ollut myös voimakkaan ICT -alan rakennemuutoksen aluetta.

Kaikilla yllä olevilla kehityskuluilla on vaikutuksensa työllisyysohjelman toteuttamisympäristöön. Osa vaikutuksista on tämän ohjelman toteuttajatahoista riippumattomia. Työllisyysohjelman toimenpiteet ovat kuitenkin pystyneet vastaamaan näihin haasteisiin omalta osaltaan, sillä Oulun kaupungin alueella työttömyys ei ole lähtenyt sellaiseen prosentuaaliseen nousuun kuten esi-merkiksi pääkaupunkiseudulla ja kuten aiemmin mainittiin, työttömyyden kasvu on saatu taittumaan.

Työllisyysohjelman seurantatyöryhmä totesi vuoden 2015 kokouksessaan työllisyysohjelman toimenpiteiden olevan edelleen ajankohtaisia ja ohjelman toimenpiteiden etenevään pääasiassa aikataulussa. Ohjelman toteutuksessa panostetaan jatkossa erityisesti ”keltaisten” toimenpiteiden vielä toteutumattomien kokonaisuuksien eteenpäin viemiseen ja ohjelman toteutus jatkuu yhteisesti sovitulla tavalla. Oulun kaupungin uuden työllisyysohjelman työtäminen alkaa vuoden 2016 aikana.

